

Posudek oponenta bakalářské práce

KOPECKÁ, Eliška. *Předobrazy homeopatické léčby v Hippokratově učení*. Praha: PedF UK 2024, 66 stran. Vedoucí práce PhDr. Jan Zdichynec, Ph.D.

Hodnotící kritéria

	splňuje	splňuje z větší části	splňuje z menší části	nesplňuje
Problematika a cíl práce jsou zformulovány a odpovídají zadání a názvu práce.	x			
Metody využití autorem jsou adekvátní vzhledem k cíli práce a tématu.	x			
Autor se opírá o relevantní prameny a literaturu .	x			
Struktura práce je vyvážená a logická.	x			
Zpracování vykazuje rysy originality a vlastního přínosu .	x			
Práce je prosta gramatických a stylistických chyb .	x			
Práce je psána kultivovaným odborným jazykem za použití správné terminologie .	x			
Autor správně cituje .		x		
Autor nic podstatného neopomenul (obsah, úvod, závěr, seznam pramenů použité literatury, anotace v češtině a cizím jazyce, rozsah odpovídá zadání).	x			

Celkové hodnocení (slovně)

Práce Elišky Kopecké je velmi dobře postavená, struktura je velmi logická a autorka ji důsledně dodržuje. V „Závěru“ se vrací k vytčeným definovaným otázkám a ty jednoznačně zodpovídá se znalostí materie a vlastním názorem.

Souhlasím s jejím uchopením tématu a důmyslnějším názvem práce *Předobrazy homeopatické léčby v Hippokratově učení*, jak k němu dospěla v průběhu přípravy bakalářské práce namísto původně zamýšleného „kořeny“, neboť z její analýzy vyplývá, že *Corpus Hippocraticum* nemůže být jednoznačně jako kořen, základ homeopatické léčby uváděn.

Text se čte velmi dobře, co bych uvítala, jsou data vydání ve zkrácených bibliografických údajích v poznámkách pod čarou, tím i důslednější zasazení do kontextu doby, v níž se dotyčný autor/dotyčná autorka k tématu vyjadřoval/a nebo ho překládal/a (např. pozn. 188, 190, 191 na s. 51 a 192 na s. 52). V poznámce č. 1 je citován překlad Ondřeje Schrutze z roku 1993, ale onen dotyčný psal v *Časopise lékařů českých* v roce 1897. Kdo se tedy postaral o vydání Schrutzova překladu v roce 1993? Je tento překlad s komentáři z r. 1993 z řečtiny a francouzštiny (s. 10) pouze reprintem? Teprve v průběhu čtení jsou identifikováni vydavatelé a překladatelé Hippokratových *Vybraných spisů* I a II z let 2012 a 2018. Bylo by dobré vědět, že Sylva Fišerová je klasický filolog a Hynek Bartoš lékař (s. 10), i kvůli tomu, že autorka dále v práci oba cituje. Kdo napsal *Úvodní studii* v těchto výběrech (s. 18 aj.) se čtenář doví až později, pokud si informaci předtím nenajde na internetu. Zajímalo by mne, zda autoři překládali svorně jednou rukou (což k jejich profesi spíše předpokládám) nebo každý z nich překládal jednotlivé spisy samostatně? A jak je to s komentáři v těchto výběrech? Jsou podepsané? Kdo je autorem příspěvku v *British Medical Journal*, jehož názor je uváděn na s. 29? Obsah termínu *kalokagathia* (s. 31) byl ve smyslu tělesná i mravní ušlechtilost, harmonie těla a ducha v řecké antice relevantní pouze do doby, než vznikla žoldněřská armáda a mladíci již nemuseli tolik dbát na svou tělesnou zdatnost. Prostory gymnázií se staly místy setkávání a filosofů se svými žáky (a k tomu se upíná dnešní název středních škol, nikoli k původním gymnáziím). Termín byl v původním významu oživen až v 19. století, s rozvojem sportovních aktivit, a především s obnovením olympijských her. Noviny nemohly urychlit dopravu léčiv (s. 32). Zajímalo by mne, jaký je rozdíl mezi základní příčinou nemoci a pravou příčinou nemoci, zmiňováno na s. 55.

Při sumarizaci obsahu jednotlivých děl je někdy problém poznat, co je názor Elišky Kopecké a co je názor z analyzovaného díla, např. na s. 19: „Lze na ní názorně ukázat pojetí medicíny jako autonomního emancipovaného vědění, nezávislého na magii či náboženství“. Odkaz je až za dalšími větami. Nebo s. 22: „... nicméně většina spisů zde obsažených pochází pravděpodobně z 5. či 4. století př. n. l.“ To říká Eliška Kopecká nebo autor hesla v encyklopedii Britannica? Stačilo by např. doplnit na s. 26 „Zmíněné čtyři šťávy představují PODLE H. (nebo POLYBA?) přirozenost těla ...“. Odkaz na zdroj není zcela jasný např. u tvrzení, že termíny sangvinik, flegmatik, choleric a melancholik ... se lze poprvé setkat nikoli u Hippokrata, nýbrž u Guillaumea z Conches ve 12. století ...“ – kdo to říká?

Celkově k překladům: autorka cituje užívané překlady z klasických jazyků, což je pochopitelné; nicméně alespoň v komentáři mohla zmínit, že překlad *Similia similibus curentur* (passim) obsahuje konjunktiv přítomného času a přesný překlad tedy zní „Podobné necht' je léčeno podobným“. Podobně v překladu *Organon der rationellen Heilkunde* je zřejmě zažitý autorkou uváděný překlad „Organon léčebného umění“ (s. 36 a passim), kde je ovšem vynechán přívlastek „racionálního, rozumového“, což není bez důležitosti, neb Hahnemann své alternativní metody považoval za rozumově podložené. Zdůrazňoval tím svou racionalitu oproti klasickým přístupům k léčení pacientů.

Zde uvedené nedostatky jsou zcela zbytečnými šrámy na kráse jinak velmi kvalitní a přínosné bakalářské práce.

Upřímně tedy doporučuji k obhajobě a zároveň navrhuji k udělení ocenění AGONem.

Datum 17.8.2024

Podpis oponenta práce
Doc. PhDr. Jana Keparťová, CSc.